

PROTOKOLLAT

i

faglig voldgift:

Fagligt Fælles Forbund

mod

DI Overenskomst II

Mellem klager, Fagligt Fælles Forbund (3F), og indklagede, DI Overenskomst II, er opstået uenighed om, hvorvidt § 1, stk. 5, i Fællesoverenskomsten mellem HTS-A (i dag DI) og Specialarbejderforbundet i Danmark (i dag 3F) gældende for 2000-2004 under overenskomstforhandlingerne i 2004 blev aftalt overført til de særlige bestemmelser vedrørende havnearbejdere på tilsvarende vis som for chauffører og lagerarbejdere.

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af Karsten Kristensen og Knud Hansen, begge udpeget af klager, Henrik Uldal og Hans Henrik Mortensen, begge udpeget af indklagede, samt som opmand højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen blev forhandlet den 9. november 2010, hvor klager var repræsenteret af LO ved advokatfuldmægtig Kim Brandt Jensen og indklagede af DI ved advokat Lene Horn.

Klager nedlagde påstand om, at indklagede skal anerkende, at § 1, stk. 5, i Fællesoverenskomsten gældende for 2000-2004 ikke under overenskomstforhandlingerne i 2004 er blevet overført til de særlige bestemmelser vedrørende havnearbejdere, og at bestemmelsen derfor ikke længere gælder for denne medarbejdergruppe.

Indklagede nedlagde påstand om frifindelse.

Der blev afgivet forklaring af vidnerne Henning E. Overgaard, John Poulsen, Knud Erik Linius, Søren Johannessen, Per Jensen og Niels Jørgen Andersen, hvorpå sagen blev procederet.

Der blev ikke opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer. Afgørelsen blev herefter overladt til opmanden, som udtalte:

Regelgrundlaget

Fællesoverenskomsten mellem HTS-A og SID indeholdt i adskillige overenskomstperioder, senest gældende for 2000-2004, bl.a. følgende bestemmelser i § 1 om "Arbejdstid" i de "Almindelige bestemmelser gældende for lagerarbejdere, chauffører og havnearbejdere":

"Stk. 2. Medmindre særlige driftsmæssige forhold betinger, at der normalt arbejdes om lørdagen, fordeles den ugentlige arbejdstid på ugens 5 første dage, og således at ingen arbejdsdag er under 7 timer. Betinget af driftsmæssige forhold, at der arbejdes om lørdagen, kan den normale arbejdstid på denne dag normalt ikke overstige 4 timer.

...

Stk. 5. Ved overarbejde om lørdagen, som påbegyndes på det klokkeslæt, der på andre hverdage gælder for den normale arbejdstids begyndelse, starter man med de laveste procenter. Ved senere påbegyndelse af arbejde anvendes de for overarbejde i øvrigt gældende regler".

Reglerne for overarbejde i øvrigt fandtes i Fællesoverenskomstens særbestemmelser for henholdsvis havnearbejdere, lagerarbejdere og chauffører. I de særlige bestemmelser vedrørende havnearbejdere, hed det i § 2, stk. 1, om overarbejdstillæg:

"For overarbejde betales følgende tillæg:

De 3 første timer efter normal arbejdstids ophør	50 %
Timen før normal arbejdstids begyndelse	50 %
Alt arbejde derudover samt søn- og helligdage	100 %

Når der således har været arbejdet om morgenen, afregnes i tilfælde af fortsat overarbejde samme dag de første 2 overarbejdstimer efter normal arbejdstids ophør med 50 % og herefter følgende timer med 100 %."

De krav, som blev meldt ud fra SID' s side forud for overenskomstforhandlingerne 2004, var bl.a., at § 1, stk. 5, i Fællesoverenskomstens fælles bestemmelser skulle udgå og ændres til: "Overarbejde om lørdagen betales med 100 %." I forhold til § 2, stk. 1, i Fællesoverenskomstens særlige bestemmelser vedrørende havnearbejdere blev af SID stillet følgende krav: "Alt overarbejde – 100 %".

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2004 blev der udarbejdet protokollater over de vedtagne ændringer, herunder et "Protokollat om redaktionelle ændringer i Fællesoverenskomsten", hvori det bl.a. hedder:

"§ 1. Arbejdstid

....

Stk. 5. flyttes til overarbejdsbestemmelserne for henholdsvis chauffører og for lager-, plads- og pakhusarbejdere."

Der blev endvidere udarbejdet et ”Protokollat om ændringer i Fællesoverenskomsten”. Det hedder heri vedrørende ændringer i § 1 om arbejdstid: ”Stk. 7 og 8 udgår, idet de er indarbejdet i en ny bestemmelse om frihed/feriefridage, jf. § 2.”

I det udarbejdede protokollat om ændringer i de særlige bestemmelser vedrørende løsarbejdere (havnearbejdere) er intet anført om, at der er sket ændringer af § 2 om godtgørelse for overarbejde.

I de kodificerede udgaver af Fællesoverenskomsten, som har været udarbejdet siden 2004, har den bestemmelse, som i 2000-overenskomsten var indsat som § 1, stk. 5, i de Almindelige Bestemmelser, været overflyttet til Fællesoverenskomstens særbestemmelser for henholdsvis lagerarbejdere og chauffører, men ikke til Fællesoverenskomstens særbestemmelser for havnearbejdere.

Parternes argumentation

Klager har gjort gældende, at det har formodningen imod sig, at der skulle foreligge en konciperingsfejl, som skulle være blevet overset såvel ved protokollatets underskrivelse som ved overenskomstens kodificering, og som også skulle være blevet overset ved senere overenskomstfornyelser. Det må derfor lægges til grund, at overenskomstteksten svarer til, hvad der har været parternes intentioner, og klager har indrettet sig i tillid hertil.

Indklagede har gjort gældende, at det på baggrund af den forklaring, som er afgivet af Knud Erik Linius, som deltog i det snævre forhandlingsudvalg under overenskomstforhandlingerne i 2004, må lægges til grund, at arbejdsgiversiden kategorisk afviste at imødekomme arbejdstagersidens krav om forhøjet overarbejdstidsbetaling. Kravene herom var slet ikke med i de krav, som blev drøftet i det snævre forhandlingsudvalg. Der blev endvidere på intet tidspunkt fra arbejdstagerside stillet krav om, at § 1, stk. 5, i Fællesoverenskomstens fællesbestemmelser ikke skulle overføres til de særlige bestemmelser vedrørende havnearbejdere på tilsvarende vis, som det skete for chauffører og lagerarbejdere. Det beror derfor alene på en konciperingsfejl, når det i protokollatet vedrørende redaktionelle ændringer i Fællesoverenskomsten ikke er blevet nævnt, at § 1, stk. 5, også skulle overføres til overenskomstens særlige bestemmelser vedrørende havnearbejdere. At det ikke har været parternes hensigt at begunstige denne medarbejdergruppe på dette punkt, fremgår endvidere af indklagedes økonomiske konsekvensberegninger for forhandlingerne i 2004, af klagers egen udarbejdede oversigt over overenskomstresultatet i 2004, som intet anfører om, at overtidssatserne skulle være blevet reguleret for havnearbejderne, og af det cirkulære af 19. april 2004, som arbejdsgiversiden udarbejdede vedrørende overenskomstresultatet. Det fremgår endvidere af de forklaringer, som er afgivet af manager i Blue Water Stevedoring A/S Per Jensen og af direktør for Fredericia Shipping Niels Jørgen Andersen, at honorering af havnearbejders overarbejde om lørdagen også i tiden efter 2004 er sket efter de samme regler, som hele tiden har været gældende.

Opmandens begrundelse og resultat

Ændringen i 2004 af § 1 om arbejdstid i Fællesoverenskomsten, hvorefter ”Stk. 5 flyttes til overarbejdsbestemmelserne for henholdsvis chauffører og for lager-, plads- og pakhusarbejdere” står i et protokollat, som udtrykkeligt angiver at vedrøre ”redaktionelle ændringer” i Fællesoverenskomsten. Der blev samtidig udarbejdet et andet protokollat, som angiver at vedrøre ”ændringer i Fællesoverenskomsten”, som intet angiver om, at der skulle være sket ændringer i § 1, stk. 5. Heller ikke i protokollatet om ændringer i de særlige bestemmelser vedrørende løsarbejdere (havnearbejdere) er angivet noget om, at der skulle være sket ændringer m.h.t. denne medarbejdergruppes honorering for overarbejde udført om lørdagen. Under hensyn hertil samt til den forklaring, som er afgivet af Knud Erik Linius, samt i øvrigt til de forhold, som er fremdraget af indklagede, findes det godtgjort, at parterne under overenskomstforhandlingerne i 2004 alene tilsigtede at foretage en redaktionel ændring med flytningen af § 1, stk. 5, og at det således var parternes hensigt at flytte denne bestemmelse til de særlige bestemmelser ikke alene for chauffører og lagerarbejdere mv., men også for havnearbejdere. At dette ikke er kommet til at fremgå af overenskomsten, må således antages at bero på en redigeringsfejl, som begge parter er ansvarlige for. Under hensyn hertil samt til, at det ikke af klager er godtgjort, at praksis har indrettet sig i tillid til overenskomstens fejlagtige udvisende på dette punkt, må der gives indklagede medhold i dennes forståelse af overenskomsten.

En eventuel kendelse vil derfor falde ud til fordel for den af DI nedlagte påstand om frifindelse.

Parterne tog denne tilkendegivelse til efterretning og var enige om, at sagen afsluttes ved, at tilkendegivelsen dem imellem tillægges virkning som en kendelse, og at hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 12. november 2010.

Lene Pagter Kristensen